Motion

1975/76:1182

av fru Hambraeus
om åtgärder för ökad förebyggande tandvård

År 1938 fattade Sveriges riksdag efter en motion av Edgar Sjödahl m. fl. det enhälliga beslutet att tandvården i vårt land skulle inriktas på förebyggande åtgärder mot tandsjukdomarna. Vid det laget var det väl känt att flitig tandborstning inte kan hindra att tänderna angrips.

Vad blev det av detta beslut?

Tandsjukdomarna har år från år blivit ett allt svårare samhällsproblem, och någon förebyggande tandvård värd namnet har vi ännu inte sett av i detta land.

Läsåret 1942–1943 genomfördes på medicinalstyrelsens initiativ en tandsjukdomsförebyggande försöksverksamhet vid en folkskola i Göteborg. Resultatet kommenteras i Svensk Tandläkare-Tidskrift nr 1 år 1944. Bl. a. skulle man klarlägga kostens betydelse när det gällde att bygga upp tändernas motståndskraft mot sjukdomar. Karies kanske inte uppstod främst genom yttre påverkan. Kanske vår tandvård vilar på en felaktig princip!

Enligt en inspektionsrapport från medicinalstyrelsens vetenskaplige rådgivare Birger Östman gav denna försöksverksamhet mycket lovande resultat. Genom enkla och billiga kostförbättringar bragtes barnens benägenhet för tandröta att försvinna. I redan angripna tänder avstannade sjukdomsprocessen.

Trots detta oerhört intressanta resultat med djupgående konsekvenser för inställningen till hur man bör kunna förebygga tandsjukdomar, avbröts försöksverksamheten.

Tandvården kostar alltmer. Det framstår i ännu högre grad än 1938 klart att förebyggande tandvård måste insättas.

Medborgarna har rätt att få klara besked från myndigheterna om det är så att enkla och billiga kostförändringar kan förbättra deras hälsa och förebygga sjukdomar, inklusive tandröta.

En parlamentarisk utredning, med bl. a. biologisk expertis, bör undersöka möjligheterna att väsentligt utöka åtgärderna för att förebygga tandröta.

Med anledning av det här anförda hemställs

att riksdagen beslutar att hos regeringen begära en parlamentarisk utredning och förslag till väsentligt utökade insatser för den förebyggande tandvården.

Stockholm den 27 januari 1976

BIRGITTA HAMBRAEUS (c)